

[Holger Andersen.]

nordiske Skæbnefællesskab; en Katastrofe, der ramte det ene Land, vilde ufortøvet virke tilbage paa de andre. Under disse Forhold er det af saa afgørende Betydning, at vi herhjemme indretter os saaledes, at der ikke kan være nogen Tvivl om vor Vilje til Neutralitet, det vil sige om, at vi er bestemte paa at være neutrale og sætte al vor Evne ind paa at hævde denne Vilje med Magtmidler.

Enhver dansk Militærordning bør først og fremmest være indrettet saaledes, at den kan virke forebyggende over for Angreb, være en Ordning, der virkelig kræver en Indsats af og en Risiko for de Modstandere, der maatte gøre et Forsøg paa at skride til Besættelse af vigtige Dele af vort Territorium. Den maa tage Sigte paa at sikre Regeringens Handlefrihed saa længe som muligt. Dette er det væsentlige Formaal for dansk Forsvar, og jeg tror ikke, at der i saa Henseende vil være nogen Uoverensstemmelse mellem den højtærede Minister og mig.

Det, det saa gælder om, er at finde de bedst egnede, de mest virksomme Midler til at naa dette Formaal, selvsagt under fuld Hensyntagen til vore begrænsede Hjælpekilder og ligeledes under Hensyn til vore økonomiske Evner. Lad det være sagt straks — den højtærede Minister kom med Antydninger i samme Retning i sine indledende Bemærkninger —, at nogen *absolut* Sikkerhed, nogen *absolut* Garanti, kan ingen som helst Ordning tilvejebringe, selv med den allerstørste Indsats og Opbydelse af alle Kræfter. Det saa vi endog for det kejserlige Tysklands Vedkommende under Forløbet af den store Krig. Men der er ingen som helst Mening i at stille et saadant Krav op og diskutere Forsvarsproblemet ud fra denne Forudsætning. Her er vi paa et Omraade, hvor der kun kan tilvejebringes en relativ Sikkerhed, men dennes Størrelsesgrad afhænger af de Ofre, man er villig til at yde, og dette forekommer det mig ogsaa, den højtærede Minister har erkendt under Drøftelsen blandt andet af de konservative Ændringsforslag i Folketinget, som jeg for et Øjeblik siden skitserede hans Opfattelse af.

Her staar vi ved det Punkt, der i Virkeligheden er det afgørende for mit Partis Stilling til disse Forslag: det er Misforhol-

det mellem Maal og Midler. De foreliggende Lovforslag vil ikke kunne skabe et betryggende Neutralitetsværn, det vil sige et Værn, der vil kunne mødes med den størst mulige Tillid baade hjemme og ude, og jeg tillægger dette lige stor Betydning, Tilliden hjemme i Befolkningen og Tilliden ude i fremmede Lande til, at man virkelig vil sætte noget alvorligt ind paa at hævde Neutraliteten. Det er det, det kommer an paa.

Jeg skal ikke her, navnlig efter en saa indgaaende Debat som den, der har fundet Sted i det andet høje Ting, gaa ind paa en detailleret Omtale af de enkelte Punkter i de foreliggende Forslag om Hærens og Søværnets Ordning. Mange af de Enkeltheder, som det ærede 5te Medlem for 4de Kreds (Stensballe) fremsatte paa Venstres Vegne: med Hensyn til Nedgangen i Udskrivningen af Rekrutter, med Hensyn til Nedlæggelsen af et Fodfolksregiment og dets Omdannelse til et Cyklistregiment, med Hensyn til Garnisonstropper og Hjælpetropper, en hel Del af alt dette kan jeg for mit Vedkommende ganske tiltræde. Jeg skal derfor kun opholde mig ved de Punkter, der efter vor Formening er de allervigtigste.

Den største Mangel i Lovforslagene er den, at der ikke findes Midler til et blot nogenlunde tilstrækkeligt Luftforsvar for København. Den højtærede Forsvarsminister udtalte, at dette jo havde været et stærkt omdebatteret Spørgsmaal. Han mente, at yderligere Anskaffelse af Antiluftskyts, Flyveflotiller o. s. v. ikke bød nogen absolut Garanti — jeg tror, at hans Ord faldt saaledes ved Forslagenes Forelæggelse, det er i alt Fald de Notater, jeg gjorde. Men saaledes kan man efter vor Formening ikke se paa dette Forhold, thi det er og bliver en Kendsgerning, at det Forslag, der foreligger her, ikke byder væsentlig mere end en Ordning, ved hvilken den blotte Trusel om et Luftbombardement, og det endog med Indsats af relativt ringe Styrker, er nok til at lamme Regeringens Handlefrihed. Naar dette er Tilfældet — og de Diskussioner, der har fundet Sted i det andet høje Ting, har ikke overbevist mig om, at det ikke skulde være Tilfældet —, maa jeg mene, at paa dette vigtige Punkt, dette afgørende vigtige Punkt har Forslagene ikke nogen reel forsvarelsesmæssig Værdi. Sjælland og København er og bliver Centrum i ethvert dansk For-